

עת"א 23494/02/22 - מדינת ישראל נגד א' ב'

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 22-02-22 מדינת ישראל נ' ב' (אסיר)

לפני כבוד השופט גיא שני
העוטרת מדינת ישראל
נגד א' ב' (אסיר)
המשיב

פסק דין

לפני בקשה להורות על המשך החזקתו של המשיב בהפרדת יחיד למשך שלושה חודשים נוספים (מיום זאת מכוח הוראת סעיף 19ה לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971. 28.2.2022).

על-פי המתואר בבקשתו, ביום 18.8.2021 נגזר על המשיב (בעודו עצור) עונש מאסר בפועל בגין עבירות שונות (בת"פ 40078-02-21). יומיים לאחר מכן (ביום 20.8.2021) הובל המשיב על-ידי סוהר לחצר בית הסוהר, ואז - לאחר שהוסרו האזיותם - תקף לפטע את הסוהר במהלך הלילה אגרוף פנימית. הסוהר ספג נזק קשה: "שברים עם תזוזה קלה בקיר לטרלי ורצפת ארובת העין, מלאוה באמפיזמה בתוך הארובה, שברים עם תזוזה קלה בקיר לטרלי של סינוס מקסילרי מלאוה בהמוסיניום, שברים עם תזוזה קלה בקשת של ציגומה ואמפיזמה נרחבות ברקמות רכות". הסוהר נזקק לאשפוז ולניתוח - הכל כמפורט בכתב אישום שהוגש נגד המשיב בגין האירוע, המיחס לו עבירות של תקיפת עובד ציבור בנسبות מחמירות וחבלה חמורה.

על רקע אירוע זה, כך נכתב בבקשתו, מוחזק המשיב בהפרדת יחיד מיום 29.8.2021. הבקשה שלפני היא הראשונה להארכת תקופת ההחזקת בהפרדה. ואולם, כלשונו של היועץ המשפטי בדיון שקיים ועדת ההפרדות ביום 21.12.2021, "לא מדובר באסיר הפרדה 'קלאסי'". מדובר באסיר ליד שנת 2003, בעל רקע של התמכרות לסמים ולאלכוהול, המאובחן עם בעיות פסיקיאטריות (לרבות אבחנה של סכיזופרניה) שבгинן אף אושפץ בעבר. מסתבר כי בתקופת המעצר התרחשו כמה וכמה אירועים של פגיעה עצמית ופגיעה אחרים, והשיא היה אותו מקרה חמור של תקיפת סוהר קשה ובלתי צפואה.

במסגרת הבקשה נתען כי החזקתו של המשיב בהפרדה נדרשת לשם שמירה על ביטחון בית הסוהר, שמירה על שלומם ובריאותם של האסיר ושל אחרים, מניעת פגיעה ממשית באורח החיים התקין בבית הסוהר, ומונעת עבירות אלימות. עם זאת, כאמור, העוטרת לא בקשה להאריך את החזקתו של המשיב בהפרדה למלא התקופה האפשרית על-פי דין, כי אם לשלווה חדשים בלבד. הטעם לכך, כפי שפורט בבקשתו, הוא שאצל המשיב נצפתה מגמה של ויסות

עמוד 1

ואיפוק, ועל כן - כר סברו גורמי שב"ס - יש מקום לקיים מעקב צמוד ולבוחן שילוב הדרגתית בתנאים שאינם הפרדת יחיד.

הבקשה הוגשה בחודש פברואר 2022, ולמענה תקופת הפרדה שנתקבשה (שלושה חודשים, כאמור) קרויה כעת לסיומה. מאז שהוגשה הבקשה התקיימו שלושה דיןונים. הדיון הראשון נערך ביום 9.3.2022, ובסיומו כתוב כבוד השופט דרויין-גמליאל כר:

- א. מצבו של המשיב אכן מעורר דאגה, כפי שיכלתי לראות גם בעיני ולחמווע באוזני, אך בפרט - לנוכח התיעוד הממוסמך שהציג בא כוחו המלומד.
- ב. נראה כי יש מקום לבדיקה מקריפה, שכן אפשר שהמקום הנכון להחזקתו של המשיב, ولو זמנית, הוא במחלקה של מב"ן.
- ג. לעומת עתה, לנוכח החומר שבפני, אין מנוס מהקביעה כי מדובר באדם מסוכן, שניסיונות לשלב אותו באמצעות פחוותם בחומרתם מהפרדת יחיד לא עלו יפה. כר, נראה כי קיימת הצדקה למתן צו בגיןם, שתוקפו עד לדיון שיקבע להלן, להמשך החזקת המשיב בהפרדת יחיד.
- ד. במהלך חודש זה, אבקש כי תיערכ למשיב בדיקה פסיכיאטרית, כמו כן, גם אם יסרב לבדיקה יורה פסיכיאטר באופן ברור ובמסגר כתוב, אלו תרופות ובאלן זמינים יש לתת למשיב, כאשר שב"ס מזהה בדבר חובה לתעד היטב (כהרגלו) את מתן התרופות ואת בליעתן, בכל הקשור לתרופות שצריכתן בבליעה.

ביום 13.4.2022 התקיימ דיון נוסף, לפניו; בדיון הוצגו לעוני מסמכים שונים ובכללם רישום של פסיכיאטר שב"ס. עם זאת, התרשמותי הייתה כי הבירור המשלים שעליו הורה כבוד השופט דרויין-גמליאל לא מוצה. בהחלטתי מאותו יום כתבתי כי "הוזג לעוני דו"ח מסדר פסיכיאטרי המצביע בין היתר את הטיפול התרופתי שנדרש למשיב. עם זאת, אין לפני התיחסות מטעם המשיב או הגורם הרפואי לשאלת אם יש מקום להחזק את המשיב במחלקה של מב"ן; וכן לא ברור לי אם המשיב נוטל את הטיפול התרופתי כסדרו". על כן קבעתי כי "יש למצות את הבירור שעליו הורה כב' השופט דרויין גמליאל, הן מבחינת התאמתו של המשיב לאשפוז במב"ן, הן במובן של נטילת הטיפול התרופתי. כמו כן, יש לקבל דיווח עדכני בשאלת - האם נצפתה מגמת שיפור בהתנהגותו של המשיב, והכל בשים לב לעובדה שמילכתהילה נתבקשה הארכת הפרדה למשך זמן קצר על מנת לבחון שאלה זו. אך מובן, כי על העותר לבחון בכל עת את התאמתו של המשיב לאגף הפרדה או לכל אגף אחר שב"ס".

ביום 8.5.2022 הוגשה הودעת עדכון מטעם העותרת, בציורף דו"ח "מסדר פסיכיאטרי" נוסף, אשר נערכ בתאריך 26.4.2022 על-ידי פסיכיאטר שב"ס. מן הדו"ח עולה כי המשיב "לא נוטל טיפול של הבוקר", וכי "מצה כמעט שנה ללא תופעות פסיכיות, מעת [ל]עת מ[פ]סיק על דעת עצמו טיפול פסיכיאטרי דבר שגורם להחמרה פסיכוטית תוקפנית". הרופא סבר כי האבחנה הסבירה ביותר של המשיב היא מצבים פסיכוטיים עקב שימוש בסמים, והוסיף כי "במצבו הנוכחי אין עילה לאשפוז".

ראוי להזכיר, כי במסגר רפואי זה אין התיחסות מפורשת לשאלת מסוכנותו של המשיב נכון להיום, מפרשנטיביה רפואי. עם זאת, בהודעת העדכון צוין שעל-פי גורמי המודיעין אין המלצה להוצאה של המשיב מאגף הפרדה, זאת נוכח החשש לפגעה באסירים או באנשי סגל, בשל מצבו הנפשי.

מן החומר שלפניו עולה תמונה מורכבת. התנהגותו של המשיב לפני כניסה לางף הפרדה הצבעה על מסוכנות ממשית כלפי אחרים. כך, המשיב תקף אסירים לא סיבה נראית לעין ובארוח בלתי צפוי לחלוון; הוא ניסה לתקוף גם אנשי סגל, עד האיווע הקשה מיום 20.8.2021 שבו חבל בפניו של סוהר אשר נזקק בשל כך לניתוח ולאשפוז (אף זאת ככל הנראה במפתיע ולא אווע מקדים). על-פי האמור בבקשתה היו גם אוועים נוספים, לרבות פגימות עצמיות, התפרעות ושבירת חפצים בתאו (הairoע האחרון של וונדליזם התרחש בחודש ינואר 2022). התנהגוות זו של המשיב מקיימת עילית הפרדה על-פי דין - שמיירה על שלוםם ועל בריאותם של האסיר ושל אחרים, מניעת עבירות אלימות, ומונעת פגיעה ממשית באורח החיים התקין של בית הסוהר. לא בצד קבע כבוד השופט דריאן גמליאל בהחלטתו מיום 9.3.2022 כי "לעת עתה, לנוכח החומר שבפניי, אין מנוס מהקביעה כי מדובר באדם מסוכן, שנסיניות לשלב אותו באמצעות פחותים בחומרתם מהפרדת היחיד לא עלו יפה".

אך באותה נשימה, לא ניתן להטעם מן העובדה שמדובר באסיר בעל רקע פסיכיאטרי, ועל פני הדברים מצבו הנפשי קשור למידת המסוכנות הנש��פת ממנו. כאמור, המשיב עצמו ביקש להאריך את תקופת הפרדה בשלושה חודשים על מנת לעקוב אחר המשיב באדייקות, זאת בשים לב לכך שנצפתה התמתנות בתנהגותו. ככל שניתן להסיק מן החומר שלפניי, בתקופה שלחלפה מאז הגשת הבקשה לא היו אוועים חריגים, ובדו"ח הפסיכיאטרי העדכני נרשם כי "זהה כמעט שנה ללא תופעות פסיכוטיות". בה בעת, נתן מdagיג הוא שהמשיב ממאן ליטול תרופות באופן סדרי; הדאגה כפולה - מצד אחד למצו הנפשי של המשיב, ומצד שני לאחרים (אסירים ואנשי סגל) שעולמים ליפול קורבן לפראץ אלימות בלתי צפוי עקב מצב נפשי בלתי-מטופל, כפי שארע לא פעם בעבר (וראו גם בדו"ח הפסיכיאטרי האחרון, שבו צוין כי הפסקת טיפול גורמת להחמרה פסיכוטית תוקפנית). בהקשר זה-המשך אבקש לציין שאני עיר לטענתו של ב"כ המשיב כי הלה "לא מסוכן עם אף בנאדם". אולם, אין בכך כדי להסיר כל קושי מבחינת שלובו של המשיב, שהרי האלימות שהפגין, פעם אחר פעם, לא הייתה נועוצה ביריבות מושרשות מ-העברית, אלא הופנתה כלפי מי שהוא בסביבתו. אין אפילו מקום להקל ראש ולהתיחס לחששות שב"ס כ"דמוגיה" גרידא (עמוד 10 לפרטוקול).

לאור מכלול הנתונים ולאחר שבדקתי את הטענות מכאן ומכאן, מצאת לחיutar לבקשתה בכפוף לאמור להלן.

במסגרת הבקשה שלפניי עתר שב"ס, כאמור, להארכת החזקתו של המשיב בהפרדה למשך שלושה חודשים מיום 28.2.2022. כאמור: סוף התקופה - בעוד שבועיים-יים. אני נכוון להאריך את ההפרדה לתקופה קצרה זו, על-בסיס עילות הפרדה כפי שפורטו לעיל; עם זאת, אין מקבל את הבקשה שהעלתה ב"כ העותרת בדיון האחרון, להאריך את תקופת ההחזקקה לפרק זמן **נוסף**. בהקשר זה אציג את הנקודות הבאות: **ראשית**, לדידי מתחייבת בדיקת **חוזרת ומלאה** לגבי המשיב בתוך פרק זמן קצר ותחום; **שנייה**, חזקה על גורמי המڪצע בשב"ס כי ערכו בתקופה שלחלפה עד כה מעקב קפדיי אחר מצבו של המשיב והתנהגותו - כפי שחפצו לעשות, על-פי האמור בבקשתה - וכי הם ערוכים ליתן את עדותם לגורם המוסמך. **שלישית**, כל המועדים היו ידועים ואין כל חדש מבחינה זו, המצדיק הארכת משך הפרדה מעבר לתקופה שהתבקשה מלכתחילה.

זאת ועוד: בוחנתי היטב את המסמך הרפואי שערך הפסיכיאטר ביום 26.4.2022, לקרהת הדיון. כאמור, המסמך נועד ליתן מענה למספר סוגיות שעלו בהחלטות בית המשפט מיום 9.3.2022 ו-13.4.2022. עם זאת, אין רואה לכך שגם היום המענה אינם שלם. אכן, לפי האמור במסמך אין עילה לאשפוז של המשיב מב"ן, וכמוון בית המשפט בכלל

אינו מתרב בהחלטות רפואיות-מקצועיות. אולם, אני מתקשה להפיק מן המסר תובנות ברורות (עד כמה שניתן) לגבי שאלות רלוונטיות ובהן מסוכנותו העדכנית של המшиб (כפועל יוצא של מצבו הנפשי נכון לעת הזו) וההשלכות של המשר החזקה בהפרדה. לדידי, מן ההכרח שתיננתן חוות דעת ברווחה לגבי המשמעות של התנהלותו בתנהלות המшиб והיעדר התקפים פסיכוטיים מזה תקופה ממושכת, וכן לגבי המשמעות של אי-נטילת תרופות באופן סדיר והדריכים להבטיח טיפול נאות במשיב.

לפיכך, לשם קבלת תמונה מלאה, ובלי לגרוע ממוקצועותו של הפסיכיאטר שבדק את המшиб, אני מורה כי המшиб יבדק, ללא דיחוי, גם על-ידי פסיכיאטר מטעם מב"ז, לצורך קבלת חוות דעת נוספת שתימסר לשב"ס.

טרם חתימה אבקש להתייחס לטענותו של ב"כ המшиб, כי המшиб החזק בהפרדה עד קודם לתאריך שצין בבקשתו, ולכן מעשה שהוא ב"הפרדה לא חוקית". ראשית יש לציין כי טענה זו מוחחת על-ידי העותרת. בבקשתו, ב"כ העותרת בדקה את הנושא והגישה הודעת עדכון שלפיו מהתיק המנהלי עולה שהמשיב שהוא בהפרדה עד ליום 10.8.2021 (הפרדה מנהלית לתקופות של 48 שעות), אז יצא מהפרדה עד ליום 29.8.2021, אז הוחלט על השמטה בהפרדה בעקבות אירוע תקופת הסוהר. ב"כ המшиб חולק על כך והגיש מסמכים המלמדים - לשיטתו - אחרת. עינתי במסמכים וממצאי כי הסוגיה לא הוברה עד-תום. כאמור, העותרת - לפי דיווחה - בדקה ומוצאה כי המשיב לא שהוא בהפרדה בין התאריכים 10.8.2021 ו-29.8.2021. העותרת נהנית מחזקת תקינות מנהלית. מנגד, ב"כ המшиб הציג דו"ח שיבוצים שבו הרישום "הפרדת יחיד" הוא רציף, ואין התאמאה מלאה בין מסמך זה לבין התאריכים שביהם נקבעה העותרת בהודעת העדכון. עם זאת指出, כי הוראות הפרדה שהציג ב"כ המшиб הן עד ליום 10.8.2021 (המועד שצין על-ידי העותרת בהודעת העדכון). לאור כל האמור, קיים קושי לקבוע מסגרות בחלוקת העבודה, ואולי אפשר היה להעמיק חקר ולבקש הבהרות נוספות, אך אני סבור כי יש לכך מקום. זאת, בהינתן ההחלטה שניתנו עד כה, פרק הזמן שנותר עד לסיום תקופת הפרדה המבוקשת, המסקנות שאליהן הגיעו לגופם של דברים, והעובדה שגם אם מחתמת טעות הוגשה הבקשה לבית המשפט באיחור, נראה כי מדובר בשיקול שיש להבאו בחשבון אך אין שלו ברכת את סמכות בית המשפט להורות על הפרדה (השו להלכה בעניין מעצר בלתי חוקי - בש"פ 11/1911 **רווה נ' מדינת ישראל** (22.3.2011)).

סוף דבר: הבקשה מתקבלת, בכפוף לאמור בהחלטתי זו.

ניתן היום, י"ד איר תשפ"ב, 15 Mai 2022, בהעדר הצדדים.

בתא 12